

Dévaványa Város Önkormányzata

5510 Dévaványa, Hősök tere 1.

Dévaványa Város Önkormányzat

Helyi Drogstratégia és Cselekvési Terv

Bevezetés

A kilencvenes évek történései nem csak az államok gazdasági-politikai berendezkedéseket módosították, de jelentős társadalmi változásokat is hoztak. Az elmúlt 25 évben a társadalmi szakadék mélyülésével jelentősen megnövekedett a különböző szenvedélybetegségek száma, sőt az idő múlásával a növekedés is egyre gyorsul. Az Országos Kémiai Biztonsági Intézet (OKBI) éves statisztikai jelentéséből jól látszik, hogy az elmúlt 5 évben drámaian nőtt a bejelentett alkohol- és kábítószer-mérgezések száma

Magyarországon a 2011-es év kivételével az utóbbi években folyamatos emelkedés figyelhető meg a mérgező esetek számában: míg öt éve 17 ezer esetről is kevesebből tettek bejelentést a kórházak, addig tavaly 24 ezernél többről. Az intézet statisztikájából az is kiderül, hogy a halálos kimenetelű mérgezések száma tartósan alacsony, az összes eset fél százalék körül alakul, tehát az esetszám növekedést gyakorlatilag az alkohol és a kábítószer okozza. Mértéktelen ivás miatt tavaly majdnem hét és fél ezren kerültek kórházba, ebből öten nem éltek túl a mérgezést, míg drogmérgezés miatt 2014-ben több mint 3600-an szorultak kórházi kezelésre, közülük két ember életét nem tudták megmenteni. Négy évvel

korább a kábítószer-mérgezéses esetek száma csupán 427 volt és egyetlen haláleset sem történt.

Ezek a szomorú számok is azt bizonyítják, hogy a szenvedélybetegségek terjedése felgyorsult, és nem csak a nagyvárosok fiataljai, hanem a kisebb közösségek is veszélyeztetve vannak. Elérkezett az idő, hogy a probléma megelőzése érdekében Dévaványa is lépéseket tegyen. Ennek jegyében készült el jelen stratégia is, mely egy átfogó felmérésre alapozva határozza meg a város vezetőségének a szenvedélybetegségek elleni összehangolt, logikus lépéseit.

I. Kábítószer-történelem

Az emberiség első természetű kábítószerét több mint 6 évezredes múltra tekint vissza. Kínában volt az első marihuána termesztés, de háromezer év kellett ahhoz, hogy az ókori Egyiptomban, már tudatosan használták, mint hallucinogén anyagot. Ismét eltel majdnem háromezer év, és napjainkban már komoly veszélyforrást jelent a különböző pszichoaktív anyagok világméretű térhódítása. Mintegy száz évvel ezelőtt az USA javaslatára konferenciát hívtak össze, hogy csökkentsék az ópiumszármazékok használatát. Magyarország is csatlakozott a fenti egyezményekhez, de a drogok igazi veszélyére csak akkor döbrentek rá, mikor hazánkban is bekövetkezett az első haláleset, mely ezzel kapcsolatba hozható.

Hazánkban a 80-as években kezdődött el az ópiátok használata, ami ekkortájt azt jelentette, hogy mákteát fogyasztottak, majd a mákból kivont nyers ópiumra koncentráldott. Nem szabad elfelejtkeznünk a receptre felírható kodeinszármazékokról sem. Ekkoriban a szegényebb rétegekben terjedni kezdett a különböző szerves anyagok belélegzése is. A rendszerváltás nyitottabbá tette országunkat, így már nem csak tranzitország lettünk. Magyarországon is megjelentek a különböző drogtípusok: a heroin, az LSD, a kokain, a marihuána és a különböző amfetamin-származékok. Kutatások kimutatták, hogy a 90-es években a droghasználók száma jelentősen emelkedett, ami a mai napig is tart.

1. Magyarország a drog ellenes küzdelemben

Hazánk az elmúlt században több kábítószer-ellenes egyezményhez csatlakozott (Hága, New York,...), és ratifikálta. Az igazi problémát mégis a kilencvenes évek változásai hozták, melyre válaszként az országgyűlés 2000. december 5-én elfogadta az Ifjúsági és Sportminisztérium által kidolgozott és a kábítószeres visszaélés visszaszorítása érdekében benyújtott jogszabályát. A 2000-es években nagyban változtak a kábítószeres típusai, fogyasztási szokásai, aminek hatására megszületett a 80/2013. (X. 16.) OGY határozat, vagyis a **Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020**.

2. Dévaványa város kábítószer-ellenes stratégiája

Amennyiben településünk meg akar felelni a fenti országgyűlési határozatnak, akkor széles társadalmi összefogás szükséges a célok megvalósításához. Drogstratégiánk célja, hogy a jelen állapotot felmérjük, igényeinek megfogalmazzuk, és ezek függvényében az önkormányzat és partnerei, akik a drogügyekben érintett helyi intézmények, civil

szervezetek, egy-egy területet ellátó szakemberek segítségével közösen lépünk fel a kábítószer és más szenvedélybetegségek ellen.

A drogstratégiánk alapját a feltárt szükségletek, erre megalkotott feladatok, azoknak megoldási módjai, valamint olyan elvek, irányok meghatározása, amelyekkel erősségeink megőrizhetők, a hiányosságok feltárhatók és pótolhatók. Ezzel elérhető az, hogy a jövő nemzedéke számára biztosítottak legyenek az egészséges fejlődés alapjai mind testi és lelki szinten is.

Városunknak teret kell engednie minden olyan alulról jövő kezdeményezésnek, mely ennek érdekében történik.

3. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

Déaványán 2015 májusában létrejött egy olyan szervezet, melyet a város testülete, az oktatási intézmények, a rendőrség, a polgárőrség, egészségügyben dolgozók képviselői alapítottak. A szervezet, melyet röviden KEF-nek hívunk a Déaványa Város Önkormányzata Képviselő-testületének tanácsadó szerveként funkcionál.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elsődleges célja egy városi drogstratégia megalkotása, az eredmények értékelése és a folyamatos kapcsolattartás az érintett szervezetek között, mellyel egy hiánypótló kezdeményezés kelt életre. A védekezésben és a megelőzésben a rendőrség szerepe elengedhetetlen, ugyanakkor egyedül már nem elégséges. Szükség van egy átfogóbb szemléletre, egy többoldalú megvilágításra, melynek kiváló színtere lehet a KEF.

A Nemzeti Drogellenes Stratégia alapján a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum az alábbi feladatokat látja el:

- feltérképezi a város fiataljainak a szenvedélyeit;
- az adatok alapján helyzetelemzést végez;
- a helyzetelemzés alapján cselekvési tervet készít;
- javaslatokat fogalmaz;
- összehangolja a fórum tagjainak tevékenységét;
- az önkormányzat segítségével alternatívákat állít a fiataloknak;

- kapcsolódik az országos programokhoz.

Ennek megfelelően hozzá is kezdtünk a szakmai munkához. Külső, szakértői segítséget igénybe véve megalkottunk egy kérdőívet, melyben a helyi iskolákban tanuló hetedik és nyolcadikos diákokat, valamint a helyi középiskolásokat kérdezzük meg. Kérdőívünkben nem csak a „legkeményebbnek” számító kábítószeres, hanem bármely más szenvedélyt, egészséget károsító tényezőt fel kívántunk mérni, így kitértünk az alkoholfogyasztási, dohányzási és energiaital fogyasztási szokásokra is.

II. Felmérés értékelése

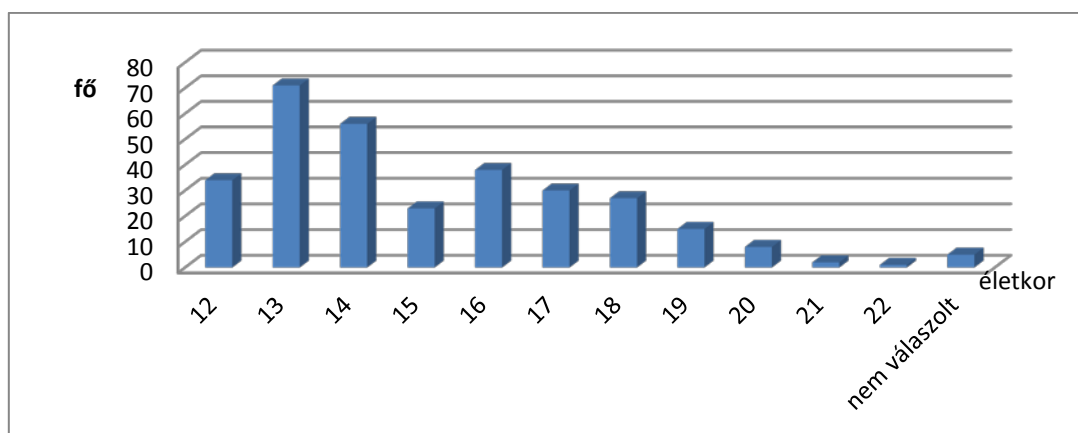
Dohányzás, alkohol, energiaital és drogfogyasztási helyzetkép

2015 májusában megalakult a Dévaványai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, mely szakember segítségét is igénybe véve kérdőívek segítségével mérést végzett a fent említett helyzetkép feltérképezésére. A kérdőíveket kitöltők a következő intézmények tanulói voltak:

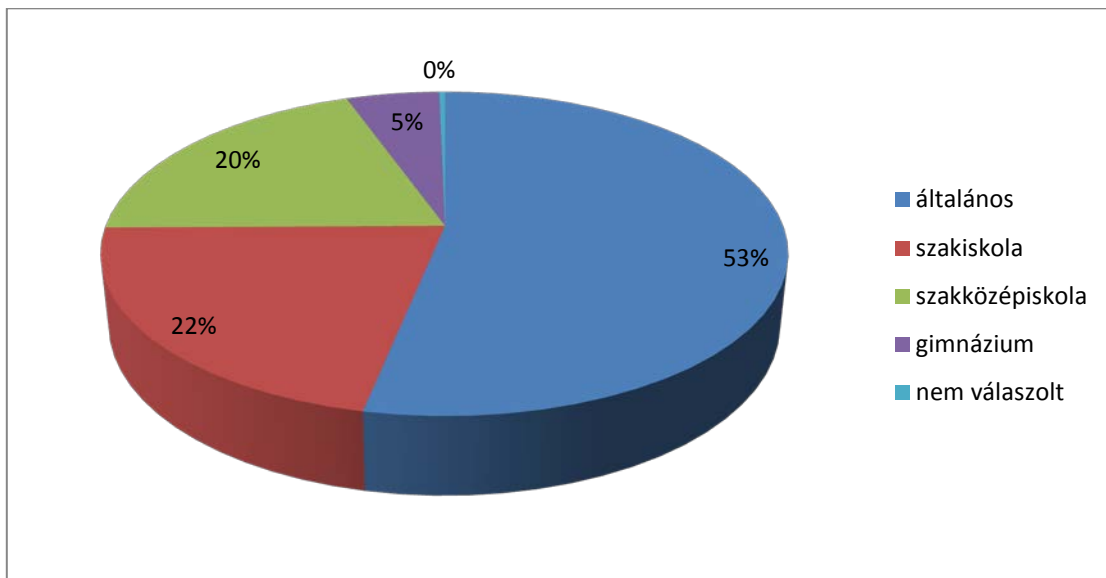
- Ványai Ambrus általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 7-8. osztályos tanulói
- Szügyi Dániel Általános Iskola 7-8. osztályos tanulói
- Gyulai Szakképzési Centrum Dévaványai tagintézményének tanulói.

A kérdőívek kitöltését tehát a városunkban tanuló fiatalok végezték. Sajnos a helyi középiskolás korú fiatalok közül nagyon sokan más városban tanulnak, őket nem állt módunkban megkeresni a kérdőívek kitöltésére. Összesen 310 kérdőív érkezett vissza kitöltve.

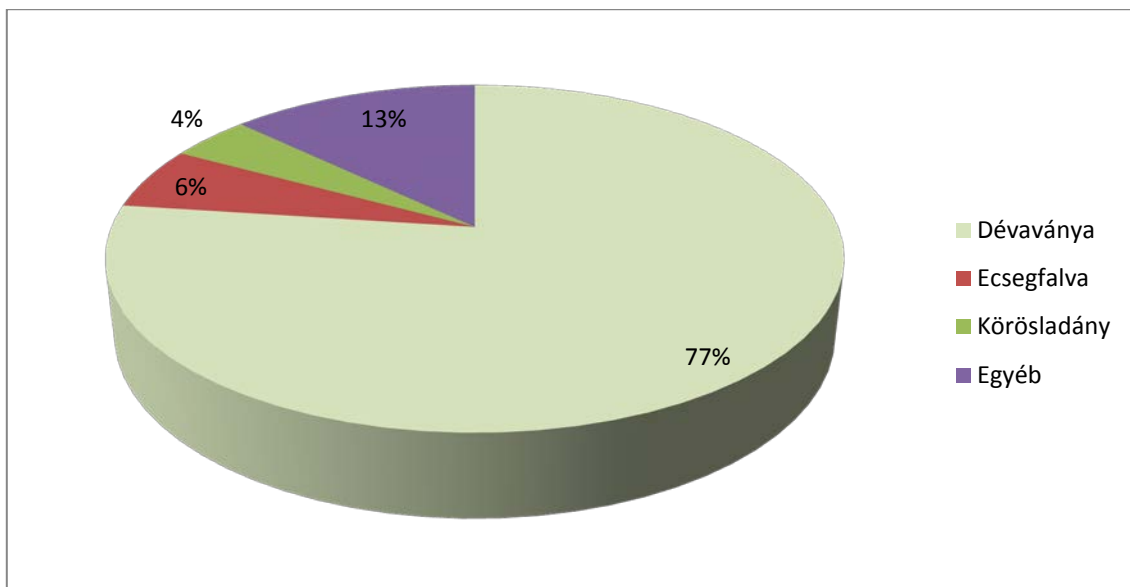
A kérdőívek kitöltésének életkori megoszlását a következő diagram mutatja:

Iskolatípus szerinti megoszlást pedig a következő ábra mutatja, melyen jól látszik, hogy a tanulók jelentős része általános iskolás.

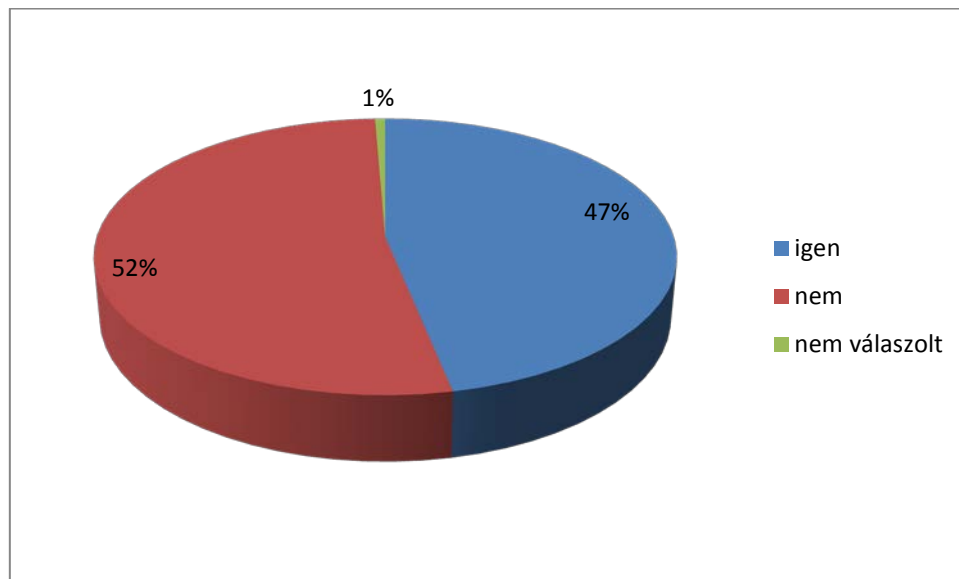

Ennek megfelelően a diákok jelentős hányada helyi lakos, melyet az alábbi diagramon láthatjuk. Az egyéb kategóriába tartozó tanulók legalább öt településről (volt, aki nem adta meg lakóhelyét) jár a helyi iskolákba.

1. Dohányzás

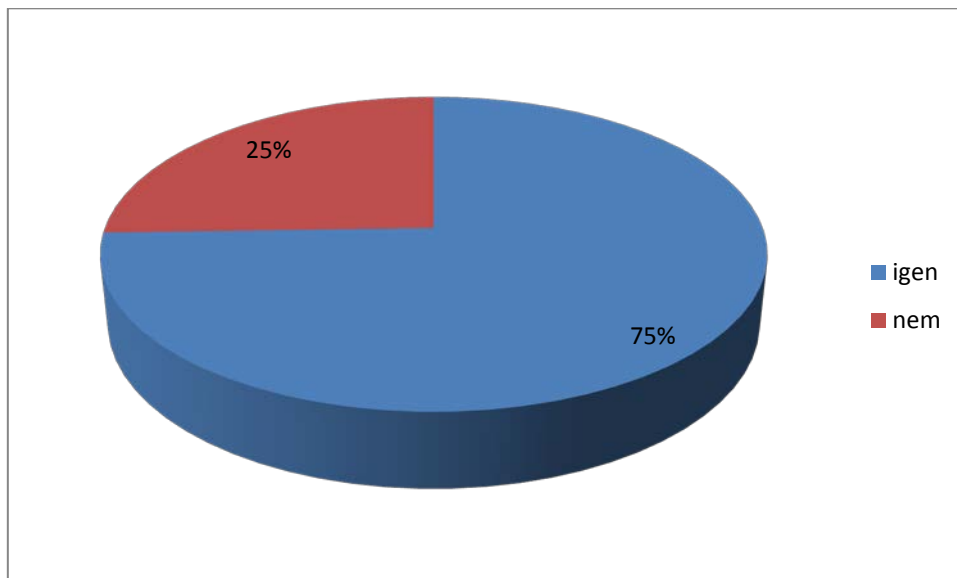
A kérdőívünk első része a dohányzási szokásokkal kapcsolatos kérdéseket tartalmazta. A következő ábra a dohányterméket kipróbálók arányát mutatja.

A megkérdezettek több mint fele még nem cigarettázott. A cigarettát kipróbálók közül 24%-a jelenleg is dohányzik. Megvizsgáltuk azt is, hogy nemek szerint hogyan alakulnak ezek a szokások. Jelentős eltérést nem mutattak a fiúk és a lányok dohányzási szokásai, azaz kis eltéréssel ugyanannyi fiú és lány dohányzik rendszeresen. A gond ott jelentkezik, hogy a szülők tudnak a gyermekük dohányzásáról, de igazából nem foglalkoznak ezzel, és nem is kérnek segítséget.

2. Alkoholfogyasztási szokások

A második kérdéskörben az alkoholos italok fogyasztásáról válaszoltak a diákok. Az alábbi diagramon láthatjuk, hogy településünkön tanulók közül a három negyed részük már megkóstolt valamilyen alkohol tartalmú italt.

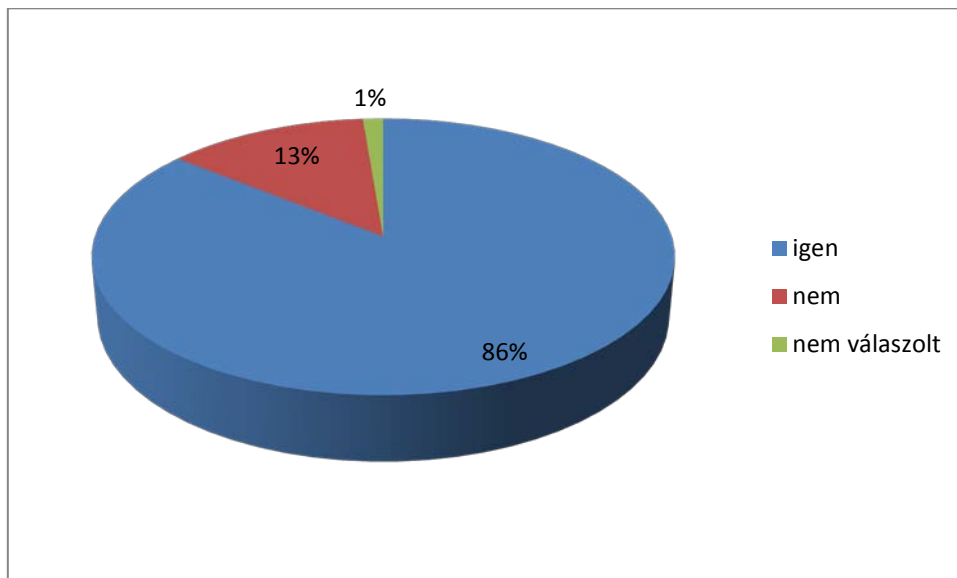

A fiúk 78%, a lányok 70%-a fogyasztott már alkoholt, így jól látszik, hogy arányaiban a fiúk inkább a veszélyeztetettek. A gyerekek 7%-a már 10 éves kora előtt fogyasztott alkoholt, míg 43%-uk 14 éves koruk előtt már kipróbálta ezt az élvezeti cikket.

A rendszeres fogyasztók aránya mind a fiúk és a lányok esetében 13% körül mozog. Általában szórakozóhelyen, házibuliban fogyasztanak alkoholt. A diákok szórakozóhelyen való alkoholfogyasztása viszont több kérdést is maga után vonz, ugyanis 18 éves kor előtt tilos kiszolgálni őket, de a szülők otthon sem tiltják a fiataloknak, hogy alkoholt igyanak. Ez arra világít rá, hogy szükséges a rendőrség határozottabb és szigorúbb fellépése, mind a fiatalokkal és szüleikkel, mind a szórakozóhelyet üzemeltetőikkel szemben.

3. Energiaital

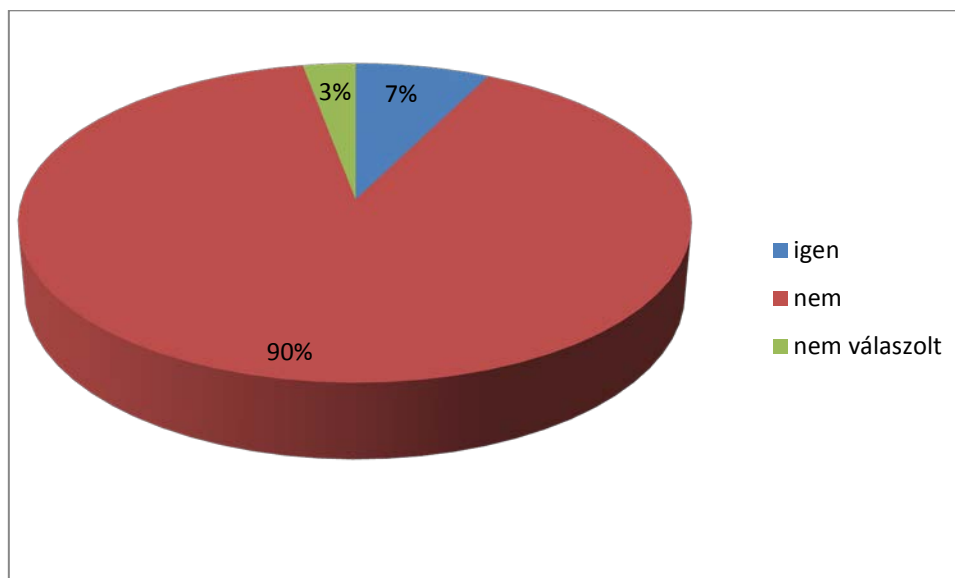
Energiaital fogyasztási szokásaikról is megkérdeztük a tanulókat, hiszen úgy véljük hosszú távon az energiaitalok épp olyan káros hatást gyakorolnak a szervezetre, mint az alkohol vagy a dohánytermékek. Amint a mellékelt ábra is mutatja, igen nagy arányban fogyasztanak ilyen jellegű italokat a kérdőívet kitöltő fiatalok.

Láthatjuk, hogy kevés kivétellel, nagyon nagy hányaduk fogyasztott már taurint, koffeint, vagy más anyagcserét növelő üdítőitalt. Rendszeresen 32%-uk iszik energiatalt. Érdekesség, hogy több lány van a gyakran fogyasztók között, mint fiú. Bevallásuk szerint nagyon kevesen fogyasztják azért, amiért a gyártók kitalálták ezt. Egyszerűen azért isszák, mert finom az íze, úgy tekintenek rá, mint egy üdítőitalra. Véleményünk szerint a szülők igen nagy százaléka nem gondolja problémának, ha a gyermeke ilyen italt fogyaszt, ami még csak tetőzi a bajt. Annak ellenére, hogy a szülők, tanárok és nevelők igen nagy százaléka tud a fogyasztási szokásokról, ellene kevesen tesznek, kevés a tájékoztató programok, felvilágosító előadások száma ebben a témában.

4. Kábítószer

A gyermekek kábítószerkehez fűződő viszonyát is kérdeztük, a kábítószer-fogyasztási szokásokat a következő diagram mutatja.

A tanulók jelentős hányada vallotta azt, hogy ő még nem próbált ki semmilyen tudatmódosító szert. Az ábráról viszont az is látszik, hogy 90% nemmel válaszolt, viszont volt 3%, aki nem is válaszolt erre a kérdésre. A kérdőív kitöltése közben egyetlen ilyen kérdés sem volt, amire a diákok ilyen arányban nem válaszoltak volna. Tehát elképzelhető, hogy legrosszabb esetben a tanulók 10%-a próbált már ki valamilyen drogot. Sajnos már városunkban is előfordul, hogy 14 év alattiak is kipróbálják a drogot, ugyanis 17% válaszolt igennel erre a kérdésre, de szerencsére köztük volt olyan is, aki csak egyszer tette ezt.

A kábítószer kipróbálók között a lányok többen vannak, mint a fiúk (9% illetve 6%). Ami viszont megnyugtató (ha valóban igazat válaszolták a diákok a kérdésekre), hogy rendszeresen nem fogyaszt senki sem kábítószer a megkérdezettek körében.

A kábítószer kipróbálók harmada válaszában azt fogalmazta meg, hogy csak kipróbálta, és csak egyszer tette ezt meg. A kipróbálók több mint fele erre a kérdésre nem válaszolt, míg a maradék diák havi egy, esetleg két alkalommal fogyaszt drogot. Itt ismét érdemes megemlíteni, hogy nagyon sokan nem válaszoltak erre a kérdésre.

A kérdőívben szerepelt kérdések között volt az, hogy milyen típusú szert próbált már ki, aki drogozott. Erre a tanulók jelentős része a növényi örleményt választotta. Azt, hogy miért ez volt a kipróbált drog, nagyon sokrétű válasz fogalmazódott meg (pl. ez nem olyan veszélyes, a többiek is ezt használták, jól érzem magam tőle).

A szülők egy része tud gyermeke drogfogyasztásáról, de nem tesz ellene semmit. Mindössze a szülők/nevelők harmada tesz meg mindent azért, hogy leszokjon a gyermek erről az igen káros szenvedélyről.

5. Intézmények kérdőívek

A KEF a város intézményvezetőit is meginterjúvolta, a fenti négy témában. Ahogyan a gyerekek által kitöltött kérdőívek alapján sejteni lehetett, az életkor előrehaladtával az egészségre ártalmas szerek fogyasztása is növekszik. Az általános iskolás gyerekekre az energiatital (túlzott) fogyasztása a legjellemzőbb. Bár az iskolában nem kapható ilyen jellegű ital, a gyerekek hoznak magukkal, és azt el is fogyasztják az intézmény területén.

Felső tagozaton kezdődik el a „nagyobbak” körében a dohányzás. Az iskolákban nem dohányozhatnak a diákok, inkább szórakozóhelyeken, utcán, olyan helyen ahol kevésbé veszik észre a felnőttek.

A helyi középiskola tanulói körében, ahogyan a gyerekek is kitöltötték a kérdőíveket, mindennapos a dohányzási probléma, hiszen a 18 év alattiak is dohányoznak, valamint az iskola területén tilos a dohányzás. A tiltást több úton próbálják elérni. A felvilágosító órák mindennaposak, beépülnek a tananyagba a dohányzás ártalmairól szóló témák. Külön felügyeletet biztosítanak a dohányzás tilalmának megtartása érdekében.

A középiskolások körében az alkohol fogyasztása is mindennapos, de nem az iskola területén. Szerencsére jelenleg az sem jellemző, hogy a diákok alkohol fogyasztása után érkeznének az iskolába.

A kábítószer használata is jellemző a középiskolás fiatalokra. Az intézményben nem fogyasztanak drogot, de a nevelőknek tudomásuk van róla és arról is, hogy főleg növényi őrlmények szívásával használják. Többször szülők kérték a nevelőket, hogy segítsenek megoldani gyermekük droproblémáit.

Városunkban a nem túl nagy létszámú gyermekotthon az az intézmény, amely a szenvedélybetegségek prioritást igénylő gócpontja. Sok probléma adódik a dohányzással is, amely ellen évente több alkalommal felvilágosító előadások megtartásával, külső szakemberek meghívásával próbálják a dohányzástól leszokást segíteni. Alternatív, hasznos szabadidő eltöltés biztosítanak a megelőzés érdekében.

Az alkohol fogyasztása korábban több problémát jelentett, bár ma is gond ennek a fogyasztása, de sokkal fontosabb kérdés lett a kábítószeres megjelenése.

A gyermekotthonba való bekerüléskor, már sokszor a beutalás oka is az, hogy a gyermek a fiatal szerhasználó. Mindenhol használják, ahol tudják. Így jelenleg a legnagyobb prioritást élvező feladat az intézményben a kábítószeres ellen való fellépés. Külső szakemberek, rendőrség, drogambulancia, kórház, orvosok bevonása a leszokás, megelőzés folyamatába.

6. Rendőrség által közölt adatok az elmúlt években

Dévaványa drogfertőzöttségét a rendőrség is ismeri. A 2014-es évben 30 fő ellen indult rendőrségi eljárás. Az esetek többségében viszont a büntetőeljárás bűncselekmény hiányában megszüntetésre került, mert a fogyasztott, vagy talált tudatmódosító anyag nem minősült sem kábítószernek, sem kábítószer-prekurzornak, sem pszichotróp anyagnak, sem új pszichoaktív anyagnak. Így mindössze 7 fő ellen zárult az eljárás vádemeléssel, akikből 5 fő volt kábítószer fogyasztó.

Sajnos 3 esetben a gyermekotthon lakói ellen (12 fő) is indult eljárás fogyasztás miatt. Itt viszont minden esetben az eljárás nyomozás megszüntetéssel zárult, mert a fogyasztott, vagy talált tudatmódosító anyag nem minősült sem kábítószernek, sem új pszichoaktív anyagnak.

Az életkort tekintve, az érintett korosztály fogyasztás tekintetében 12-20 év között volt.

2015-ös évben idáig 5 esetben indult büntető eljárás dévaványai lakos ellen, 4 esetben ismert (összesen 8 fő), 1 esetben ismeretlen személlyel szemben.

3 esetben 7 fő ellen a büntetőeljárás a nyomozás megszüntetésével zárult (a fogyasztott, vagy talált tudatmódosító anyag nem minősült sem kábítószernek, sem kábítószer-prekurzornak, sem pszichotróp anyagnak, sem új pszichoaktív anyagnak). Egy esetben marihuána, illetve amfetamin került beazonosításra.

Ebben az évben is a gyermekotthon lakói ellen (5 fő) indult eljárás fogyasztás miatt, minden esetben az eljárás nyomozás megszüntetéssel zárult (a fogyasztott, vagy talált tudatmódosító anyag nem minősült sem kábítószernek, sem kábítószer-prekurzornak, sem pszichotróp anyagnak, sem új pszichoaktív anyagnak)

2015-ben az érintett korosztály a fogyasztók tekintetében viszont sokkal szélesebb spektrumú volt (12 évtől 35 éves korig bezáróan).

III. Stratégiai erőforrások

Ahhoz, hogy városunkban a drogellenes stratégia hatékonyan működjön, a KEF vezetésével, szükség van a külső segítségre, támogatásra. A KEF tagjai, a stratégiában részt vevők az információáramlást alapfeltételnek tekintik. Információ alatt értjük a részt vevő szervezetek által nyújtott programlehetőségeket, szakmai anyagokat és természetesen a tudatmódosító szerekkel kapcsolatos bármilyen információkat.

Ennek érdekében szükséges, hogy a későbbiekben

- a céljainkat segítő szervezetek a megfelelő korosztályt hatékonyabban érik el információs kiadványaikkal, programjaikkal. Ezért nem elég csak plakátokkal meghirdetni a szervezetek által kínált lehetőségeket, hanem a helyi média (újság, televízió) bevonása is szükségszerű, hiszen a lakosság egy része csak ezeken a csatornákon keresztül érhető el.
- fel kell és el kell ismerni a problémát. A szenvedélybetegségekkel kapcsolatosan komoly gyengeség, hogy a lakosság sokszor ellenszenvvel tekintenek a kábítószer problémával küzdőkre, ugyanakkor az alkoholbetegek, illetve rendszeresen dohányzóknak nincs betegségtudata, s többség közönyös e probléma iránt. Mind ezek mellett az energiatartalék fogyasztást a többség egyáltalán nem tartja problémának.
- anyagi erőforrásaink szűkösségét pályázatokon való indulással kell bővíteni.
- állandó háttér biztosítása, hiszen a kábítószeres és a szenvedélybetegségek fogyasztásának csökkentése nem képzelhető el megfelelő technikai és humán erőforrások nélkül.
- az oktatási intézményekben fő feladatként kell tekinteni azt a rendőrség által kezdeményezett prevenciók munkát, amely az elmúlt években beindult.
- a prevencióban a pedagógusoknál az a legfontosabb, hogy felismerjék a problémát és megfelelően tudjanak közvetíteni a szakemberek és a tanulók között. Ehhez a feladathoz – mint ahogyan a fórum gyűlésén el is hangzott – fontos lenne a pedagógusok tájékoztatása, továbbképzése az ilyen helyzetek kezelésére.
- „Legyen más a szenvedélyed” szlogennel indulunk a kábítószer elterjedése, térhódítása ellen, ezért a prevenciók munkájának szerves része a megfelelő

korosztályoknak szánt szabadidős programok bővítése, családi programok támogatása.

- természetesen nem szabad megfedkezünk a kínálat csökkentése területén, hogy fokozottabb rendőri jelenlét szükséges, szigorúbb hatósági ellenőrzés nappal az iskolák környékén, hétvégén a szórakozó helyeken.
- fokozni szükséges a helyi média partnerségét, felelősségét, illetve monitoring rendszer kialakítása szükséges, hogy folyamatos mérésekkel, vizsgálatokkal bizonyosodjunk meg munkánk eredményességéről.
- Természetesen nem szabad megfedkezünk a kínálat csökkentése területén, hogy fokozottabb rendőri jelenlét szükséges, szigorúbb hatósági ellenőrzés nappal az iskolák környékén, hétvégén a szórakozó helyeken.

IV. Stratégiai célok

1. A nemzeti drogstratégia – kivonatosan – a következő célokat tűzi ki:

- Növekedjen az olyan programok és kezdeményezések száma, amelyek bátorítják és megerősítik a kábítószerrel nem fogyasztó fiatalokat, illetve népszerűsítik a szermentes életformát;
- A megelőzési programok tervezése során fordítódjon kiemelt figyelem a család szerepének megerősítésére és a szülői szerepre való felkészülésre;
- Csökkenjen a kábítószerrel kipróbáló, illetve alkalmasszerűen használó serdülők adott korosztályon belüli aránya;
- A problémás szerhasználók és függők körén belül növekedjen a kezelésbe kerülők aránya, és törekedni kell a megfelelő ideig történő kezelésben tartásukra;
- Erősödjék a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF) helyi szerepvállalása és koordinációs tevékenysége.

2. Dévaványa Város Önkormányzatának céljai

A fentiek értelmében a városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a vállalta a helyi drogstratégia kidolgozását, a helyi szervezetek összefogását a kábítószerrel visszaszorítása érdekében. Feltérképezte a helyi sajátosságokat, és ennek függvényében fogalmazza meg célkitűzéseit:

- A városi KEF megjelenik minden olyan városi rendezvényen, ahol népszerűsíteni tudja a szermentes életformát (kábitószer ellenes nap, autómentes nap...);
- Hozzájárul azon programok, események számának és támogatottságának növeléséhez, melyek a kábítószerrel mellet a dohányzás, az alkoholizmus és az energiatartó fogyasztás elleni küzdelmet segítik.
- Minden olyan civil kezdeményezést támogat, amely alternatívát mutat a drog és más szenvedélybetegség-mentes életmódra, annak érdekében, hogy erősödjön a civil jelenlét, növekedjen a civil szervezetek ez irányú törekvése.
- Lehetőség szerint pályázatot nyújt be alternatív tevékenységek kínálatára;

- Családsegítő- Gyermekjóléti Szolgálat segítségével kiemelten figyel azokra a családokra, amelyekben a társadalmi szocializáció nem érvényesül;
- Az adott korosztályokkal foglalkozó pedagógusoknak tájékoztatást nyújt a problémás esetek kezelésével kapcsolatban;
- A Dévaványa Város Önkormányzat Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagjainak többsége napi kapcsolatban van egymással, így a problémás esetek megfelelő időn belüli megoldását meg tudja kezdeni a megfelelő szervezetek bevonásával;
- A szórakozóhelyek szigorúbb ellenőrzésére kéri a rendvédelmi szerveket, nem csak a kábítószeres vonatkozásában, hanem a szeszestallal és dohányáruval való kiszolgálásra is figyelve;
- A felmérés alapján kábítószerrel használó fiatalok csoportját fokozott figyelemmel kíséri, elvi segítséget nyújt az intézmény vezetőségének, segíti azon tevékenységét, mellyel a szermentes életmódot népszerűsíti.